

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120	121	122	123	124	125	126	127	128	129	130	131	132	133	134	135	136	137	138	139	140	141	142	143	144	145	146	147	148	149	150	151	152	153	154	155	156	157	158	159	160	161	162	163	164	165	166	167	168	169	170	171	172	173	174	175	176	177	178	179	180	181	182	183	184	185	186	187	188	189	190	191	192	193	194	195	196	197	198	199	200	201	202	203	204	205	206	207	208	209	210	211	212	213	214	215	216	217	218	219	220	221	222	223	224	225	226	227	228	229	230	231	232	233	234	235	236	237	238	239	240	241	242	243	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300	301	302	303	304	305	306	307	308	309	310	311	312	313	314	315	316	317	318	319	320	321	322	323	324	325	326	327	328	329	330	331	332	333	334	335	336	337	338	339	340	341	342	343	344	345	346	347	348	349	350	351	352	353	354	355	356	357	358	359	360	361	362	363	364	365	366	367	368	369	370	371	372	373	374	375	376	377	378	379	380	381	382	383	384	385	386	387	388	389	390	391	392	393	394	395	396	397	398	399	400	401	402	403	404	405	406	407	408	409	410	411	412	413	414	415	416	417	418	419	420	421	422	423	424	425	426	427	428	429	430	431	432	433	434	435	436	437	438	439	440	441	442	443	444	445	446	447	448	449	450	451	452	453	454	455	456	457	458	459	460	461	462	463	464	465	466	467	468	469	470	471	472	473	474	475	476	477	478	479	480	481	482	483	484	485	486	487	488	489	490	491	492	493	494	495	496	497	498	499	500	501	502	503	504	505	506	507	508	509	510	511	512	513	514	515	516	517	518	519	520	521	522	523	524	525	526	527	528	529	530	531	532	533	534	535	536	537	538	539	540	541	542	543	544	545	546	547	548	549	550	551	552	553	554	555	556	557	558	559	560	561	562	563	564	565	566	567	568	569	570	571	572	573	574	575	576	577	578	579	580	581	582	583	584	585	586	587	588	589	590	591	592	593	594	595	596	597	598	599	600	601	602	603	604	605	606	607	608	609	610	611	612	613	614	615	616	617	618	619	620	621	622	623	624	625	626	627	628	629	630	631	632	633	634	635	636	637	638	639	640	641	642	643	644	645	646	647	648	649	650	651	652	653	654	655	656	657	658	659	660	661	662	663	664	665	666	667	668	669	670	671	672	673	674	675	676	677	678	679	680	681	682	683	684	685	686	687	688	689	690	691	692	693	694	695	696	697	698	699	700	701	702	703	704	705	706	707	708	709	710	711	712	713	714	715	716	717	718	719	720	721	722	723	724	725	726	727	728	729	730	731	732	733	734	735	736	737	738	739	740	741	742	743	744	745	746	747	748	749	750	751	752	753	754	755	756	757	758	759	760	761	762	763	764	765	766	767	768	769	770	771	772	773	774	775	776	777	778	779	780	781	782	783	784	785	786	787	788	789	790	791	792	793	794	795	796	797	798	799	800	801	802	803	804	805	806	807	808	809	810	811	812	813	814	815	816	817	818	819	820	821	822	823	824	825	826	827	828	829	830	831	832	833	834	835	836	837	838	839	840	841	842	843	844	845	846	847	848	849	850	851	852	853	854	855	856	857	858	859	860	861	862	863	864	865	866	867	868	869	870	871	872	873	874	875	876	877	878	879	880	881	882	883	884	885	886	887	888	889	890	891	892	893	894	895	896	897	898	899	900	901	902	903	904	905	906	907	908	909	910	911	912	913	914	915	916	917	918	919	920	921	922	923	924	925	926	927	928	929	930	931	932	933	934	935	936	937	938	939	940	941	942	943	944	945	946	947	948	949	950	951	952	953	954	955	956	957	958	959	960	961	962	963	964	965	966	967	968	969	970	971	972	973	974	975	976	977	978	979	980	981	982	983	984	985	986	987	988	989	990	991	992	993	994	995	996	997	998	999	1000

S. H.
267-a

CÜMHURİYET HALK FIRKASI NİZAMNAMESİ

15 TEŞRİNİVEL 1927 DE İNİKAT EDEN CÜMHURİYET
HALK FIRKASI BÜYÜK KONGRASININ 22 TEŞRİNİVEL 1927
TARİHLİ İÇTİMAINDA MÜZAKERE VE KABUL EDİLMİŞTİR.

1927

T. I	U. I. I
Tp: F	85-3111
P. I.	
Tp: I	1929
P. I.	81-3497
D. I.	

Cümhuriyet Halk Fırkası

Nizamnamesi

UMUMÎ ESASLAR

Madde 1.— Cümhuriyet Halk Fırkası; Cemiyetler kanununa tevfikân teşekkül etmiş Cümhuriyetçi, Halkçi, Milliyetçi, Siyasî bir cemiyettir ve merkezi Ankara-dadır.

Madde 2.— Fırka; Türk milletini mevkii itibar ve refaha mütemadiyen yükseltmekte olan ve her türlü istibdat ve tegallüp idaresi imkânını kapıyan yegâne şekliidareidevletin, hakimiyetimilliyenin aksayı tekâmülü olan (Cümhuriyet) olduğunu ve Cümhuriyetin hâlen ve atiyen her türlü

tehlike ve taarruzlardan masun bulundu-
rulmasının en âli bir vazifeimilliye ve va-
taniye bulunduğunu en esash bir kanaat
ve gayei siyasiye olarak kabul ve ilân eder.

Madde 3.— Fırka; itikadat ve vicda-
niyatı siyasetten ve siyasetin mütenevvi
ihtilâtatından kurtararak milletin, siyasi,
içtimai, iktisadi bileümle kavanin, teşkilât
ve ihtiyacatını müspet ve tecrübevî ilim
ve fenlerin maasırı medeniniyete bahş ve
temin ettiği esas ve eşkâle tevfikân taha-
kkuk ettirmeği, yani devlet ve millet işle-
rinde din ile dünyayı tamamen birbirinden
ayırmayı en mühim esaslarından addeyler.

Madde 4.— Fırka; milli hâkimiyet ve
idarenin taallûk ettiği bütün şuabatı faali-
yette halk tarafından ve halk için fayda-
sını hâkim kılmayı gaye edinmiştir. Kanun
nazarında mutlak bir mûsavatı kabul eden
ve hiçbir ailenin ve hiçbir sınıfın, hiçbir
cemaatin, hiçbir ferdin imtiyazlarını tanı-

mayan fertleri halktan ve halkı olarak kabul eyler.

Madde 5.— Fırka; vatandaşlar arasında en kavi rabitanın dil birliği, his birliği, fikir birliği olduğuna kani olarak türk dilini ve türk kültürünü bihakkın tamîm ve inkişaf ettirmeği ve bütün şuabatı faaliyetinde bu esası mevkiî itibar ve meriyette bulundurmayı ve vazedilecek kanunların vilâyeti ammesini ve her ferde seyanen tatbikini umdeî esasiye olarak takrir eder.

Madde 6.— Cümhuriyet Halk Fırkasının umumî reisi; Fırkanın banisi olan Gazi Mustafa Kemal Hazretleridir.

Madde 7.— İşbu umumî esaslar, hiçbir vechile tebdil edilemez.

BİRİNCİ KISIM

Fırkaya sureti kabul

Madde 8.— Cümhuriyet Halk Fırkasına:

A — Onsekiz yaşını ikmal eden,

B — Sui şöhretle tanınmamış olan,

C — Muhilli şeref ve haysiyet, hapis veya ağır hapis veya bu derecede cezayı müstelzim bir cürümden dolayı mahkûm olmamış bulunan,

D — Harekâtı milliyeye aleyhtar bir vaziyet almamış ve bu gibi teazzuflara dahil olmamış bulunan ve siyasi seciyeleri itibarile menfi bir ruh taşımamış oldukları mütebariz bulunan her türk vatandaşı; türk kültürünü ve fırkanın bütün umdelerini bihakkın kabul etmiş olması şartile dahil olabilir.

Madde 9.— Cümhüriyet halk fırkasına girmek istiyen her vatandaş fırkada mukayyet iki arkadaş tarafından gireceği mahal ocağına takdim edilecek ve kendisi de fırka nizamnamesi ile prensiplerine ittiba edeceğine dair bu ocağa bir taahhütname verecektir. Köy ocaklarının bu taahhütnameler üzerindeki kararları bir mafevk teşkilât heyetinin tasdiki ile, kaza ve vilâyet merkezlerindeki ocakların mukarreratı ise iki mafevk teşkilât heyetinin tasdiki ile tekemmül eder.

İKİNCİ KISIM

Fırka Teşkilâtı

Büyük Kongra

Madde 10.— Büyük Kongra dört senede bir dafa fırka umumî reisinin tayin edeceği mahal ve zamanda içtima eder.

Umumî reis lüzum gördüğü takdirde büyük Kongarayı miadından evel veya sonra da içtimaa davet eyler.

Madde 11.— Cümhuriyet Halk Fırkasına mensup bütün mebuslarla mintaka müfettişleri ve muvazzaf Vilâyet mutemetleri büyük Kongranın tabîî Azaları, ve her Vilâyetten intihap olunan ikişer mümressil de müntehap Azalarıdır.

Madde 12.— Kongranın vakti muayyeninde küşadında sülûsanı ekseriyet mevcut olmadığı takdirde müzakereye beş gün sonra ekseriyeti mutlaka ile başlanır. Kongra fevkalâde içtimaa davet edilmiş ise ekseriyeti mutlaka ile müzakereye başlanabilir.

Madde 13.— Kongra; umumî reisin veya vek linin riyaseti altında toplanarak Kongranın müddeti içtimaa mahsus dört kâtibi ve onbirer azadan mürekkep (Ni-

zamname), (Layiha) ve (Hesap) encümenleri ve her encümen de kendi azasından bir reis, bir mazbata muharriri ve bir kâtibini intihap eyler. Kongraca halli icap eden mesaili muhtelifeyi tetkik için indel-hace bir de (Tetkik ve mürakabe encümeni) intihap edilebilir. Büyük Kongra encümenlerine merkez teşkilâtına dahil bulunan zevat intihap olunamaz.

Madde 14.— Kongra teşkilâtı vücuda geldikten sonra umumî reis geçen senelere ait icraat hakkında bir nutuk irat eder, veyahut bir beyanname kıraat ettirir.

Madde 15. Nizamname encümeni; nizamnamede lüzumu anlaşılan tadilâtı tespit eyler.

Layiha encümeni; Vilâyet Kongralarından gelmiş olan temenni lâyhalarını ve resen vukubulacak teklifleri tetkik eder.

Hesap encümeni; merkez hesabatına bakar.

Tetkik ve mürakabe encümeni; kendisine tevdi olunan mesaili tetkik eyler.

Madde 16.— Her encümen hazırladığı işleri esbabı mucibesile büyük Kongraya arzeder. Bunlar Kongrada müzakere edilerek kabul veya reddedilir. Tamikına lüzum görülen hususat yeniden encümene gönderilir.

Büyük Kongra; kararlarını mevcut azanın ekseriyeti mutlakasile verir. Reyler müsavi olduğu takdirde riyaset edenin reyi inzıman eden taraf ekseriyet ihraz eder.

Madde 17.— Büyük Kongranın müzakereleri ve kararları zabıt ve işbu zabıtname reis ve kâtipler tarafından imza olunarak Kongraya iştirak etmiş olan azaların isimlerini muhtevi bir defterle beraber hıfzolunur.

Madde 18.— Kongra nihayetinde umumî reis Kongranın faaliyeti neticesile Fırkaya verilen yeni istikamethakkında bir nutuk verir veya bir beyanname neşreder.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Merkez Teşkilâtı

Madde 19.— Fırkanın (Merkez teşkilâtı) umumî riyyaset ve riyyaset divanından ve Fırka divanı ile umumî heyet-i idareden ve Fırka müfettişlerinden ibarettir.

Umumî Riyyaset

Madde 20.— Umumî reis; büyük Kongranın, Fırka divanının, umumî heyet-i idare ile meclisteki Fırka grupunun da tabîi reisi dir.

Umumî reis; Fırkanın idarei âliyesini elinde tutar ve Fırkayı temsil eder. Fırka

namına söz söylemek salâhiyetini ancak umumî reis haizdir. Umumî reis lüzum görürse bu baptaki hukuk ve salâhiyetini umumî reis vekiline veya kâtibiumumiye tevdi eder.

Umumî Riyaset Divanı

Madde 21.— Umumî riyaset divanı; Fırka umumî reisi ile kendilerinin bizzat intihap edecekleri umumî reis vekilinden ve umumî heyetiidare azası meyanından seçecekleri Fırka kâtibi umumisinden ibarettir.

Madde 22.— Umumî riyaset divanının vereceği kararlar tekmiil Fırka azasınca bilâkaydüşart mutadır.

Madde 23.— Umumî riyaset divanı; Büyük Millet Meclisi intihabatını idare ve Fırkanın mebus namzetlerini tespit eder.

Namzetler; umumî reis tarafından ilân olunur.

Madde 24.— Umumî riyaset divanı; büyük Kongranın hâli içtimada bulunmadığı zaman umumî heyeti idaresinden münhal vukuunda yerine münasibini intihap eder.

Fırka Divanı

Madde 25.— Fırka divanı: riyaset divanından, Fırkanın kabine azasından, Umumî heyetiidare ile Fırka Grupu heyetiidaresinden teşekkül eder. Fırka divanı indelicap riyaset divanı tarafından içtimaa davet edilir. Fırka divanına umumî reis veya umumî reis vekili bulunmadığı zamanlarda tevkil edecekleri zat riyaset eder. Fırka divanının kâtibi umumilik emrinde bürosu vardır.

Madde 26.— Fırka divanı: riyaset divanından, Fırkanın kabine azasından,

umumî heyetiîdareden ve Fırka grupu heyetiîdaresinden mevrut ve ruzname-sine dahil mesaili mühimmeyi müzakere; nizamnamenin mevadını tefsir eyler.

Umumî Heyetiîdare

Madde 27.— Umumî heyetiîdare; büyük Kongra tarafından müntahap dokuz azadan teşekkül eder, lâakal haftada bir defa içtima eyler.

Madde 28.— Umumî heyetiîdare; mürettep adedinin ekseriyeti mutlakasile müzakereye başlar ve karar verir.

Madde 29.— Bu Heyetin tabîî reisi; umumî reis veya vekilidir, kâtibiumumî reis namına ifayı vazife ve reislerin bulunmadıkları zamanlarda umumî heyetiîdareye riyaset eyler.

Madde 30.— Kâtibiumumî; riyaset divanı, Fırka divanı ve umumî heyetiîdare

namına mıntaka müfettişleriyle muhabere eder, ve talimat verir, lüzumu halinde halkın tenvir ve irşadına ait tebligatta bulunur.

Madde 31. — Umumî heyetiidare; büyük Kongra encümenlerine ait lâyiha-ları riyaset divanının inzimamı muvafakatile ihzar ve Kongra riyasetine takdim eder.

Madde 32. — Umumî heyetiidare mıntaka müfettişlerini intihap ederek beyrayı tastik riyaset divanına arzeder, ve muvazzaf Vilâyet mutemetleriyle Vilâyet heyetiidareleri intihabatını tastik eder.

Madde 33. — Umumî heyetiidare azaları mebus olmadıkları halde şehri tahsisat alırlar, tahsisat miktarını riyaset divanı takdir eder.

Madde 34. — Müfettişlerin mahallini değiştirmek veyahut müfettişliğini ref etmek icap eylediği takdirde umumî

heyetiidare keyfiyeti esbabı mucibesile riyaset divanının kararına arzeder.

Madde 35.— Umumî heyetiidare; azalardan birisini Fırkanın muhasipliğine intihap eder. Bu muhasip bütçe dahilinde yapılacak sarfiyatı tastik eyler.

Madde 36.— Umumî heyetiidarenin kâtibiumumilik emrinde muvazzaf bir başkâtibi ile bir muhasebecisi, lüzumu kadar muvazzaf kâtipleri, hususî idaresi ve müstahdemleri bulunur.

Müfettişlik

Madde 37.— Müteaddit Vilâyetler bir dairei teftişiye olmak üzere Memleket teftiş mıntakalarına taksim olunur, ve her mıntakada bir müfettiş bulundurulur.

Madde 38.— Müfettişler; 32inci maddeye tevfiikan umumî heyetiidarece intihap ve riyaset divanınca tayin olunurlar.

Madde 39.— Müfettişler; mıntakaları dahilinde Fırka umur ve muamelâtının nâzımı ve Fırkanın o mıntakada en büyük mümessilidir. Mutemetlerle heyet-i idarenin ve Fırka teşkilâtına dahil bilecümle müessesatın muamelât ve hesabatını mürakabe ve teftiş ve usulüne mugayır gördükleri hususatı tashih ederler.

Madde 40.— Siyasî, içtimai, iktisadî, kültüre ait ve bunlara mümasil bilecümle teşekküllerin heyeti müdirelerine gireceklerin namzetlikleri Fırka müfettişlikleri tarafından tasvip olunduktan sonra ilân olunur.

Madde 41.— Müfettişler Kaza ve Vilâyet Kongraları tarafından yapılan intihabatta feshi mucip cihet gördükleri halde yeniden intihabat yapılmak üzere o gibi intihabatın feshini esbabile umumî heyet-i idarenin kararına arzederler.

Madde 42.— Müfettişler kâtibiumu-milikçe tayin edilecek tarihte lâakal senede bir defa Fırka merkezinde içtima ederler.

Madde 43.— Mıntaka müfettişleri tarafından vukubulacak tebligatı, mıntakalarındaki bilumum teşkilât kabul ve icraya mecburdur.

Madde 44. — Müfettişlerin vazaifi müteferriasi umumî heyetiidarece hususî bir talimatname ile tespit edilir.

Mutemetler

Madde 45.— Müfettişlerce gösterilecek lüzum üzerine bazı Vilâyet, Kaza ve Nahiyelere mutemet tayin olunur.

Madde 46.— Mutemetler; bulundukları mahalde Fırkanın mümessilidirler ve idare heyetlerine riyaset ve o heyetler namına muhabereyi idare ederler.

Madde 47.— Mutemetler, kendi Kongralarının tabii azasıdırlar.

Madde 48.— Fırkaya ait umur için Hükümet rüesasile ve saire ile temas ve Fırka mensubinine tebligat icrası mutemetlere aittir.

Madde 49.— Vilâyet mutemetleri muntaka müfettişleri tarafından intihap ve umumî beyetiidarece tayin edilirler.

Madde 50.— Mafevk mutemetler tarafından intihap edilecek Kaza ve Nahiye mutemetlerinin keyfiyeti tayinleri Müfettişlerce tasdik edilmek suretile tekemmül eder; işbu mutemetlerin tebdili müfettişlerin cümlei salâhiyetindendir. Resen mutemet tayin edilmemiş olan Vilâyetlerde, müfettişlerce muntahap ve Kazalarda Vilâyet mutemetliği veya vekili tarafından muntahap ve müfettişlikçe musaddak zat ve Nahiyelerde Kaza mutemedi veya

vekili tarafından müntahap ve müfettişlikce musaddak zat mutemet vekâletini ifa eder; bunlar mutemetlerin salâhiyetini haizdir; ve heyete riyaset eylerler; müfettişler lüzum gördükleri takdirde mutemet vekillerini tebdil ederler.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Vilâyet Teşkilâtı

Madde 51. — C. H. Fırkasının Vilâyet teşkilâtı; vakti muayyeninde inikat eden Halk, Nahiye, Kaza ve Vilâyet Kongralarından Köy ve Mahalle Ocaklarile Nahiye, Kaza ve Vilâyet heyetlerinden ibarettir.

Fırka teşkilâtı; mülkiye teşkilâtına tabidir; maamafi görülecek lüzum üzerine müteaddit Mahalle veya Köy Ocaklarından mürekkep itibarî Nahiyeler de teşkil edilebilir.

KÖY VE MAHALLE TEŞKİLÂTI

Halk Kongraları

Madde 52.— Köy ve Mahalle Ocakları fırkanın ilk teşkilât kademesini teşkil eder.

Ocak heyeti müteşebbisesince Fırkaya kaydedilen aza adedi asgarî on kişiye balığ olunca orada Ocak teşekkül etmiş addedilir.

Yekdiğerine mücavir ve münasebet-tar birkaç Mahalle veya Karye birleştirilerek bir Ocak mıntakası addedilebilir.

Madde 53.— Her köy ve Mahalle Ocağı senede bir defa vakti muayyeninde mahallinin şeraitine göre munasip bir yerde Kongrasını akdeder.

Madde 54.— Fırkaya mensup ve on sekiz yaşını ikmal etmiş olan Köy ve

Mahalle ahalisinden her vatandaş Halk Kongrasının tabii azasıdır.

Madde 55.— Kongranın müzakereye iptidar etmesi için Köy ve Mahalle Ocağı tarafından tutulan deftere isimleri mukayyet ve Fırkaya mensup olanların nısfından fazlasının bulunması şarttır.

Madde 56.— Halk Kongraları:

A — Kongraya mahsus reis ile kâtibini intihap eder.

B — Üç kişilik Ocak heyetile üç kişilik yedek azayı ve Nahiye Kongrasına girecek bir mümessili seçer.

C — Nahiye Kongrasına teklif edeceği maddeleri müzakere ve tesbit eder.

D — Ocak heyetinin hesabatına bakar ve yeni masraf bütçesini tespit ile mafevk Kongraya gönderir.

Köy ve Mahalle Ocakları

Madde 57.— Köy ve Mahalle Ocakları üçer kişiden mürekkeptir; bunlar ilk içtimalarında aralarından birini reis yaparlar.

Bu Ocakların vazifeleri:

A — Nahiye mutemetleriyle muhabere ve mutemedin tebligatını icra etmek,

B — Halkı tenvir ve irşat eylemek,

C — Fırkanın maksat ve emellerinin tahakkuk ve intişarına çalışmak,

D — Ocağa mensup azanın kayıtlarını tutmak ve yardım akçelerini toplamak,

E — Hertürlü intihaplarda (Büyük Millet Meclisi, Muhtar, Belediye, v. s.) Fırka namzetlerini kazandırmak,

F — Fırkaya yeni yazılmak isteyenleri usulü veçhile yazarak defterini tasdik için Nahiye ve Kaza heyetine göndermek,

G — Ocağın yeni masraf bütçesini tanzim etmektir.

NAHİYE TEŞKİLÂTI

Nahiye Kongraları

Madde 58.— Her sene vakti muayyeninde inikat edecek Nahiye Kongrası her köy ve mahalle Ocağından gelecek birer mümessilden mürekkeptir.

Madde 59.— Nahiye Kongrası; Kongra azasının mecmuunun nısfından bir fazlasile müzakereye başlar.

Madde 60.— Nahiye Kongraları :

A — Kongrayı idare için bir reis ve bir kâtip seçer,

B — Nahiye heyetinin geçen seneye ait faaliyet raporunu tetkik ve müzakere eder,

C — Müfettişlerin takdirine göre üç veya beş kişiden ibaret Nahiye idare

heyeti ile lüzumu kadar yedek azayı ve Kaza Kongrasına gidecek üç mümessili seçer,

D — Nizamname tadilâtına, Vilâyet meclisi umumisine, ve Belediye işlerine ait teklifleri veya nahiye halkının ihtiyacatını mafevk heyetlere bildirmek üzere tespit eder,

E — Nahiye heyetinin bütçe dahilindeki sarfiyatını tetkik ve yeni masraf bütçesini tespit ile Kaza Kongrasına gönderir.

Nahiye idare heyetleri

Madde 61.— Müteaddit Ocak Mıntakaları bir Nahiye dairesini teşkil eder ve üç veya beş kişilik bir Nahiye heyeti tarafından idare edilir.

Madde 62.— Nahiye Heyeti :

A — Kaza ve Ocak heyetleriyle muhabere eder,

B — En aşağı haftada bir kere toplanır ve Fırka işlerini görür,

C — Halkı her suretle irşat eder,

D — Her türlü intihaplarda Fırka namzetlerini kazandırır,

E — Azanın kayıtlarını tutar,

F — Nizamname tadilâtına ve meclisi umumî ile Belediye işlerine ait düşüncelerini tespit ve Kongraya arzeder,

G — Her ay Fırka işlerine dair Kaza heyetine bir rapor verir,

H — Nahiye'nin yeni masraf bütçesini tanzim eder.

KAZA TEŞKİLÂTI

Kaza Kongrası

Madde 63.—Kaza Kongraları, senede bir defa vakti muayyeninde toplanır.

Madde 64.— Kaza Kongrası, Kazaya merbut Nahiyelerden gönderilecek üçer mümessilden teşekkül eder.

Kongra ; ancak mürettep azasının nısfından bir ziyadesile müzakereye başlar; Emanet teşkilâtı olan Şehirlerde her dairei Belediye bir Kaza, ve her Belediye memurlukları birer Nahiye addedolunur; Vilâyet merkezlerine gelince : bunlarda birer Kaza at ve etraflarındaki Köylerle beraber cesametleri nispetinde Nahiyelere taksim olunurlar ve Kaza ve Nahiyelerin teşkilât ve hukukunu aynen haiz bulunurlar.

Madde 65.— Kaza Kongraları :

A — Kongrayı idare için bir reis ve iki kâtip seçer,

B — Kaza heyetinin geçen seneye ait faaliyet raporunu tetkik ve müzakere eder,

C — Müfettişin takdirine göre üç ilâ

beş kişiden ibaret Kaza idare heyetile lüzumu kadar yedek azayı ve Vilâyet Kongrasına gidecek üç mümessili seçer,

D — Nizamname tadilâtı ile Vilâyet Meclisi umumisine ve Belediye işlerine ait gerek Nahiye Kongraları tarafından verilen raporları ve gerek re'sen dermeyan edilen teklifatı tetkik ve Kaza halkının umumî ihtiyacatı hakkındaki mütalâasını tespit eder; buna göre Vilâyet Kongrasına rapor ihzar eyler.

E — Kaza heyetinin bütçe dahilindeki sarfiyatını tetkik ve yeni masraf bütçesini Vilâyet Kongrasına gönderir.

Kaza idare heyetleri :

Madde 66.— Kaza idare heyeti üç ilâ beş kişiden ibarettir.

Kaza idare heyeti :

A — Kendisine merbut bulunan ve kendisinin merbut bulunduğu heyetlerle muhabere eder,

B — Kendisine merbut teşkilât heyetlerine mafevk heyetten aldığı fikri istikameti verir.

C — Fırka nizamnamesi hakkında düşündüğü tadilât ve Vilâyet meclisi umumisine ve belediyeye ait teklifat lâyihasını Kaza Kongrasına ihzar eder,

D — Kongraya verilecek bir senelik Fırka faaliyeti raporunu hazırlar,

E — Kazanın yeni masraf bütçesini tanzim eder,

F — Lâakal iki ayda bir kere Fırka hayatına, faaliyetine dair Vilâyet heyetine rapor verir,

G — Kaza dahilinde Fırka mensuplarının kayıtlarını tutar ve kuvvei umumiyesini Vilâyete bildirir,

H — Nizamname mucibince yardım akçelerini ve teberruatı Ocaklar veya münasip vasıta ile toplar,

İ — Fırkaya kaydolunacakların muamelei kaydiyesini tetkik ve tasdik eder,

J — Fırkanın o mahaldeki Kaza mahfelini idare eder,

K — Vilâyet meclisi umumisi ve Kaza, Nahiye belediyeleri ve sair heyet Azalıkları namzetlerini mülhakatla muhabere ederek tespit eder ve Vilâyet heyetine bildirir ve namzetlerini kazandırır,

L — Kaza heyetine terettüp eden Fırka işlerini görür.

Madde 67. — Kaza heyeti idaresi aynı zamanda Fırkanın Kazadaki mebus intihabı teşkilât merkezidir; Kaza heyeti idareleri bütün teşkilât ve kudretleriyle Fırka mebus namzetlerinin muvaffakiyetini temin ederler.

VİLÂYET TEŞKİLÂTI

Vilâyet Kongrası

Madde 68.— Vilâyet kongrası senede bir defa vakti muayyende içtima eder.

Madde 69. — Vilâyet Kongrası Kaza Kongraları tarafından gönderilen üçer mümessilden teşekkül eder.

Madde 70. — Kongranın müzakereye iptidarı için mürettep Azanın nisfından bir fazlasının bulunması şarttır.

Madde 71.— Vilâyet Kongraları :

A — Kongrayı idare için bir birinci ve bir ikinci reis ile iki kâtip seçer (Müfettiş mevcut olduğu takdirde Kongranın tabîi reisi olur).

B — Vilâyet heyetinin bir senelik faaliyet raporını tetkik ve müzakere eder,

C — Azası üçten beşe kadar olmak üzere nizamname, lâyiha ve hesap encümenlerini teşkil eder,

D — Müfettişin takdirine göre beş veya yedi kişiden ibaret Vilâyet idare heyeti ile lüzumu kadar yedek azayı intihap eder, ve o seneye mahsus olmak üzere büyük Kongraya gidecek iki mümesil ile iki yedeği seçer.

E — Vilâyet meclisi umumisine, belediyelere ait umur için proğram tanzim ve nizamname tadilâtı ile Kongraya verilmiş olan raporları, dermeyan edilen teklifatı ve mahallin ihtiyacatı umumiyesi hakkındaki mütalâatı tetkik ve ihzar edeceği lâyiha ları müfettişliğe tevdi eyler.

F — Tekmil Vilâyet teşkilâtının bütçesi Vilâyet Kongrasında tespit olunur; şöyle ki: Kaza Kongralarınınca tevhidden tespit edilmiş olan Köy, Nahiye ve Kaza masraf bütçeleri ile Vilâyet heyeti tarafın-

dan ayrıca verilen masraf bütçesi tetkik edilir, ve her Kazanın kudreti Vilâyetin umum teberruat ve varidatı sairesi ile birlikte nazarı dikkate alınarak Azadan tahsili icap eden varidat Kongraca Kazalara taksim ve Kaza idare heyetlerince Nahiye ve Köylerdeki Azalardan taahhüt ve kudreti maliyeleri nispetinde tahsil edilmek üzere temin olunur.

Vilâyet İdare Heyetleri

Madde72.— Vilâyet Kongraları tarafından intihap edilen Vilâyet idare heyetlerinin keyfiyeti intihapları mıntaka müfettişliğinin tasvip ve inhası üzerine umumî heyetiidarece tasdik edilir.

Vilâyet idare heyeti :

A— Mıntaka müfettişliği ve Kaza idare heyetleri ile her türlü muhaberatı yapar,

B— Kaza heyetlerine müfettişlikten aldığı fikrî istikameti verir,

C— Fırka nizamnamesinde tadiline lüzum gördüğü hususat ile Vilâyet meclisi umumisine ve Belediyeye ait umur için Vilâyet Kongrasına rapor ihzar eder,

D— Vilâyetin idarî, ziraî, iktisadî, malî v. s. ihtiyacatı hakkında Vilâyet Kongrasına rapor hazırlar,

E— Vilâyet masraf bütçesini tanzim ve Vilâyet mahfelini idare eder,

F— Azamî üç ayda bir kere Fırka hayatına ve faaliyetine dair müfettişliğe rapor verir,

G— Vilâyet dahilindeki Fırka mensuplarının miktarını tespit eder ve kuvvei umumiyesini bildirir,

H— Kaza heyetlerinin intihaplarını tetkik ve müfettişlikçe tasvip edildiği takdirde tasdik eder,

İ— Vilâyet meclisi umumisine, Belediyelere ve sair teşkilâtı mahalliyyeye Kaza heyetlerine Fırka namına tespit edilecek namzetleri tetkik ile nihaî kararı istihsal için noktai nazarını müfettişliğe bildirir ve namzetlerin kazanmasını temin eder,

J— Vilâyet heyetine terettüp eden Fırka umurunu tedvir eder.

Madde 73.— Vilâyet heyeti idareleri bütün teşkilât ve kudretleriyle Fırka mebus namzetlerini kazandırır.

BEŞİNCİ KISIM

Kongralar hakkında umumî ahkâm

Madde 74.— Büyük Kongra umumî Reisin davet ettiği zamanda toplanır.

Madde 75.— Vilâyatta Halk Kongraları ile Nahiye, Kaza ve Vilâyet Kongraları her tarafta Eylûl ile Kânunusani ayları arasın-

da toplanır. Kongraların toplanma tarihini müfettişler kâtibi umumilik ile bilmuhabere tespit ederler.

Ahkâmı maliye

Madde 76.— Fırkanın varidatı; azasının şehri veya senevî olarak her Kaza heyetiidaresinin 71inci maddenin (F) fıkrası mucibince tayin edeceği yardım akçesinden ve mahallî teşkilâtın edineceği emval ve emlâk gelirinden ve vukubulacak teberruattan ibarettir.

Madde 77.— Varidatın ahzi, sarfı ve kaydı matbu nümunelere tevfi kan yapılır. Her tarafta aynı mazbutiyeti temin için bu husus talimatname ile tayin edilir.

Madde 78.— Teşkilâtın her kademesi masraf bütçeleri haricindeki fazlai varidatı derhal mafevk teşkilât heyetine gönderir.

Madde 79.— Fırka azası taahhüdatını muntazaman tediye mecburdur. Teşki-

lâtın aksamı faalesinde bulunmak ve intihap edilebilmek için bütün teahhüdatını ifa etmiş olmak şarttır.

Madde 80.— Bir mahalden diğer mahalle nakleden Fırka azası teahhüdatını tamamen ifa etmiş olduğuna dair men-sup olduğu heyetten bir varaka alır, ve gittiği mahalde ora teşkilâtına bu varakayı göstererek naklen kaydedilir.

İnzibat Ahkâmı

Madde 81.— Umumî esaslara, büyük Kongranın mukarreratına, Riyaset divanının tebligatına riayet etmiyen ve mebus intihabatında Fırka namzetlerine reyvermiyen veya aleyhinde çalışan Fırka azası, o Vilâyet idare heyetinin esbabı mucibeli teklifi ve bunun müfettişlikçe tasvibi ve umumî riyaset divanı kararile Fırka-dan ihraç edilir.

Madde 82.— Fırka divanı veya umumî heyetiidare kararlarına muhalefet eden bir Fırka azası hakkında hareketinin mahiyetine göre o vilâyet heyetiidaresinin esbabı mucibeli teklifi ve bunun müfettişlikçe tasvibi üzerine ihtar veya umumî riyaset divanı kararıyle Fırkadan ihraç cezaları tatbik olunur.

Madde 83.— Mahallî bilcümle meclisler ve teşekküllere namzet gösterilen Fırka azasına rey vermiyen veya aleyhinde çalışan Fırka azası veya Kongraların program ve mecalisi mahalliye'deki Fırka gruplarının karar olarak kabul ettiği hususat ve verdiği veçhe haricinde hareket eden veya Fırkanın şeref ve haysiyetini muhil ef'ale mütecasir olan Fırka mensubini o Vilâyet heyetiidaresinin esbabı mucibeli teklifi ve bunun müfettişlikçe tasvibi üzerine hareketinin mahiyetine

göre ihtar veya umumî riyaset divanının kararile Fırkadan ihraç edilirler.

Madde 84. — Mahalle, Köy ocak heyetleriyle Nahiye, Kaza idare heyetlerine mütevaliyen üç içtimada bilâ mazeret gelmiyen aza bu hususa dair mafevk heyetçe müdafaası alındıktan sonra bu heyetin kararı ve müfettişliğin tasdikıyla müstafi addedilir.

Vilâyet heyeti idaresinde vaki olacak aynı hâl müfettişliğin tasvip ve iş'arile kâtibi umumilikçe intaç edilir.

Vilâyet Fırka Grupları

Madde 85.— Her Vilâyet merkezinde ve lüzumu görülen bazı Kazalarda mecalisi mahalliyedeki Fırka mensubininden mürekkep bir Fırka Grubu teşekkül eder. Grup, davet vukuunda müfettişin ve gıyabında Vilâyet mutemedinin veya mutemet vekilinin riyasetinde toplanır.

Madde 86.— Vilâyet Fırka Gruplarının vazifeleri ve tarzı mesaileri bir talimatname ile tespit edilir.

Ahkâmı müteferrika

Madde 87.— Kongralar müzakerat ve mukarreratı zapt, azayı mevcudenin isim defterile reis ve kâtipler tarafından ziri imza edilir.

Madde 88.— Kongralarca intihap edilen ocak ve idare heyetleri intihaplarını müteakip tasdika intizar etmeksizin vazifeye başlarlar, şukadar ki bu heyetlerin keyfiyeti intihapları tasdikı müteakip tekemmül eder, heyetlerin tasdikı için bir Vilâyette tekml Kongraların hitam bularak Vilâyet heyetinin müfettişliğinin inhası üzerine umumî heyeti idarece tasdik edilmiş olması icap eder ve bu suretle intihapları tasdik edilen Vilâyet heyeti idaresi Kaza heyetlerini, Kaza heyetleri Nahiye

heyetlerini ve Nahiye heyetleri de ocak heyetlerini tasdik eder.

Madde 89.— Heyetidareler mukarrefatı zapt ve azayı mevcude tarafından imza olunur.

Madde 90.— Fırka heyetleri kendileri için daimî merkez ittihaz ettikleri mahal haricinde içtima akdedemezler.

Madde 91.— Vilâyet, Kaza ve Nahiye idare heyetleri lüzum görüldüğü takdirde Köy ve Mahalle ocak heyetleri bütçeleri dahilinde icabı kadar emin memur ve hademe istihdam ederler, bu gibi memurin ve müstahdeminin Fırkaya mukayyet bulunması şarttır.

ALTINCI KISIM

Mecliste grup teşkilâtı

Madde 92.— Fırkaya mensup mebusların heyetiumumiyesi Fırka Grubu namını taşır.

Madde 93.— Fırka Grubunun tabii Reisi, Fırkanın umumî Reisi veya vekilidir.

Madde 94. — Fırkaya mensup Başvekil Fırka Grubunun da reisidir. Fırka Grubu bundan maada iki reis vekilile dokuz azadan ibaret bir heyetiidare intihap eder; heyetiidare kendi arasından iki kâtip ve bir veznedar tefrik eyler.

Madde 95.— Heyetiidare; azasının nisfından bir fazlasile içtima ve ekseriyetle ittihazi karar eyler ve bu kararlar umumî riyaset divanına tahriren bildirilir.

Madde 96.— Fırka Grubu heyetiidaresinin intihabı senede bir tecdit olunur; sene başı Teşrinisani ayıdır. Aynı zatın tekrar intihabı caizdir.

Madde 97.— Grup heyetiidaresi lâakal haftada bir kere içtima eder, Gruba ait işleri müzakere eder ve Grup binasına, kütüphanesine nezaret eyler.

Madde 98.— Umumî Reisin, Grup Reisinin, Heyetiidarenin veya Gruba mensup olan on beş azanın talebi üzerine Grup içtima eder.

Madde 99.—Umumî Reis riyaset etmediği halde Grup Reisi veya reis vekilleri riyaset eder. Grup kâtipleri Grup müzakerelerini kayıt ve tespit eder.

Madde 100.—Grup içtimalarında Gruba ait umumî meselelerle makamı riyaset, heyetiidare veyahut azalar tarafından ileri sürülen hususat müzakere edilip kararlaştırılır.

Madde 101.—Grup içtimalarında Grup azaları rey ve içtihatlarında tamamen serbesttirler. Gruba mensup vekillerle mebuslara ait veyahut zuhur eden Devlet ve Hükûmet mes'eleleri hakkında bilâ-kaydüşart beyanı fikir ederler ve Vekillerin herhangi birinden izahat talep edebilirler; ancak istizah Fırka kararile Fırka

Grubunda cereyan eder; İstizahın meclise intikali ancak Fırka kararıle vukubulur; Fırka Grubu kararı olmadan sual istizaha kalbedilmez.

Madde 102.— Grupta bilmüzakere kabul olunan kararlar Gruba mensup bütün azalarca mutadır; Grup müzakeresinde ekalliyette kalanlar ekseriyet kararına tabi olmakla mükelleftirler.

Madde 103.— Grup müzakeresi esnasında hazır bulunmayan azalar Grubun kararından haberdar olmakla mükelleftirler; Grup azası Grup kararına karşı istinkâf ve mecliste hazır olduğu halde âraya iştirakten imtina edemez.

Madde 104. — Grup Heyetiidaresi tarafından intihap olunan icabı kadar muharrikler Mecliste Fırka azasının Meclise devamlarına, Grubun kararlarına muvafık hareket edip etmediklerine nezaret ederler; Mecliste mes'elelerin müzakereleri

esnasında azanın toplu bulunmalarını, toplu rey vermelerini temin eylerler.

Madde 105.— Grup azaları Meclis müzakerelerinde Fırka noktai nazarını teyit ile mükellef oldukları gibi Meclis riyasetine, Meclis Divanı riyasetine, Heyetivekileye, Encümen azalıklarına intihap esnasında da Fırkaya mensup zevatın intihabını temin ile muvazzaftırlar.

Madde 106. — Yukardaki maddede kaydolunan makamata intihap olunan zevat Grupça kararlaştırılmış ise Grup azaları Grup kararı mucibince hareket etmekle mükelleftirler.

Madde 107.— Grupça müzakere edilip kararlaştırılmamış mes'elelerde Grup azası rey ve içtihatlarında serbesttirler. Meclis müzakerelerinde Grup namına reislerden ve Grupça intihap olunmuş zevattan başka kimse söz söylemek salâhiyetini haiz değildir.

Madde 108.— Fırka azası Fırka Heyetiidaresinden evcele müsaade almaksızın mezuniyet alamazlar.

Madde 109.— İşbu nizamnameye riayet etmiyenler hakkında makamı Riyaset veyahut Heyetiidare tarafından birinci defa rica, ikinci defa ihtar ve üçüncü defa Fırka Divanının kararile Fırkadan ihraç cezası tatbik olunur. Maahaza herhangi bir azanın Fırka mukarreratına karşı irtikâp eylediği hata hemen ihracını icap ettirecek derecede ağır görülürse Fırka Grubu Heyetiumumiyesinin ekseriyeti mutlaka ile ittihaz edeceği karar ile ihraç olunur.

Madde 110.— Fırkanın esasat ve mukarreratı aleyhinde Fırka azası beyanat ve neşriyatta bulunamaz. Mahrem tutulması lâzımgelen Fırka müzakeratı Fırka tahtı karara alınır.

Madde 111.— Fırka Grubuna mensup azalar şehri kazançlarının yüzde birini

yardım akçesi olarak verecektir. Bilâ talep hasbî teberrular kabul edilir.

Divanı Haysiyet

Madde 112.— C. H. Fırkası Grubunu teşkil eden zevat arasında tehattüs edecek hususî ihtilâfatı rü'yet etmek üzere bir Divanı Haysiyet teşkil olunur.

Madde 113.— Divanı Haysiyet, Grup heyetiumumiyesince Grup azası meyanından intihap edilecek yedi zattan terekküp eder.

Madde 114.— Divanı Haysiyet asgarî beş aza ile içtima eder ve adedinin ekseriyeti mutlakası ile karar verir.

Madde 115.— Divanı Haysiyetin Reisi kendi aralarında ekseriyeti mutlaka ve reyi hafi ile intihap olunur.

Madde 116.— Divanı Haysiyet;117inci maddede muharrer vazifeyi ya azanın

müracaatı üzerine yahut göreceği lüzuma binaen bizzat vaz'iyet etmek suretile rü'yet eder. Grup Reisi dahi bu mahiyette bir meseleyi Divanı Haysiyete tevdi edebilirler.

Madde 117.— Divanı Haysiyetin kararları ait olduğu Divan Reisi tarafından tahriren tebliğ ve kararın bir sureti berayı malûmat Fırka Grubu Riyasetine takdim olunur.

Madde 118. — Tebliğ tarihinden itibaren üç gün zarfında itiraz vuku bulmazsa karar kesbi kat'iyet eder. Tarafeynce kabul edilmeleri arz olunur. Fırka riyasetine tahriren ve esbabı mucibeli olarak takdim edilir. İtirazname Reis tarafından Fırka Grubu heyetiumumiyesine on gün zarfında arzedilir. Heyetiumumiyece tarafeyn istima olunduktan ve azadan biri lehte, biri aleyhte olmak üzere iki zata söz verildikten sonra reye vaz olunur.

Grup heyetiumumiyesinin ekseriyetle vereceği karar herkes için sureti kat'iyede muta olur.

C. H. Fırkasına mensup olacak mebusların rıayet edecekleri noktalar :

Madde 119.— Mebusların hususî hayatlarında; Ticaret, ziraat, sanayi ve sairedeki iktisadî ve malî faaliyetleri devletin resmî kanunlarına tabidir. Fakat C. H. Fırkasına mensup mebusların mebusluk sıfatını hususî hayatı iktisadiyeleri için istismar edememelerine Fırka Reisi-umumiliği dahi hususî bir itina gösterecektir.

Madde 120.— Sermayesinin ekseriyeti devlete ait olan müessese ve şirketlerle menafii umumiyeeye ait mukavelei mahsusaya müstenit imtiyazlı şirketlerde ve inhisar idarelerinde Hükûmet tarafından

meclisi idarelere tayin olunan azalar ve müessesatı temsil vaziyetinde bulunanlar Fırkaya mensup mebuslardan olmayacaktır. Mütebakı şirket ve müesseselerde meclisiidare azalığı kavaidiumumiyeye tabidir.

Madde 121.— B. M. Meclisinin Reisi ve Reis vekilleri ve İcra vekillerile Fırka Kâtibi umumisi ve Fırka Grubunun Reis ve Reis vekilleri ve Cümhuriyet Halk Fıkasının Müfettişleri gerek devletin alâkadar olduğu müesseselerde ve gerekse devletin alâkadar olmadığı hususî şirket ve müesseselerde müdürlük ve meclisiidare azalığı gibi idare ve temsil vaziyetlerinden hakiki surette feragat ederler. Müdürlük ve meclisiidare azalığı gibi bir idare vaziyeti olmaksızın hususî müesseselerde hissedar olmak devletin kavaidi umumiyesine tabidir.

Madde 122. — Mebusların vazifeye devam noktasından vaziyetleri B. M. M.nin kavaidi mahsusasına tabidir. Fırkaya mensup mebusların B. M. Meclisinde devam noktai nazarından bulunacakları vaziyet Fırkanın Riyaseti umumiyesince hususî bir ehemmiyeti haiz olacaktır.

Madde 123. — C. H. Fırkasına mensup mebuslar balâdaki mevada riayeti Fırkanın Riyaseti umumiyesine karşı taahhüt etmiş mevkiindedirler.

